

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОСТУПКУ РЕГИСТРАЦИЈЕ У АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

Члан 1.

У Закону о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 99/11), у члану 9. став 3. брише се.

Члан 2.

У члану 15. став 2. брише се.

Члан 3.

У глави VI. после назива: „ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА”, додају се назив изнад члана и члан 36а, који гласе:

„Јавно објављивање финансијских извештаја

Члан 36а.

Јавно објављивање података из финансијских извештаја и документације која се уз те извештаје доставља Агенцији, Регистру финансијских извештаја сагласно закону који уређује рачуноводство, врши се у складу са одредбама тог закона.”

Члан 4.

У члану 49. речи: „1. јануара 2014. године за Регистар финансијских извештаја и података о бонитету правних лица и предузетника” замењују се речима: „1. јануара 2015. године за Регистар финансијских извештаја”.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 2. и 16. и члана 137. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима, уређује и обезбеђује организацију, надлежност и рад републичких органа и поједина јавна овлашћења законом поверава и организацијама.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози због којих се предлаже доношење овог закона садржани су у неопходности усклађивања норми овог закона са новим Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13), који уводи значајне новине у систем финансијског извештавања у Републици Србији. Суштина тих новина јесте усклађивање ове материје са „добром европском праксом” и одвајање обавезе достављања Агенцији за привредне регистре, Регистру финансијских извештаја, података из финансијских извештаја у статистичке сврхе, а ради задовољавања потреба државе, од обавезе достављања финансијских извештаја и прописане документације (одлука о усвајању финансијског извештаја, одлука о расподели добити, тј. покрићу губитака итд. – члан 34. Закона о рачуноводству), ради јавног објављивања, а у циљу задовољавања потреба јавности, тј. свих учесника на финансијском тржишту. При наведеном, Агенција је дужна да објави све достављене финансијске извештаје и документацију. Исто тако, Закон прописује веома кратке рокове за обраду и јавно објављивање истих, а све из разлога што благовременијег упознавања јавности са резултатима пословања правних лица и предузетника (рок за објављивање је 60 дана од дана пријема, за потпуне и тачне финансијске извештаје и документацију, тј 31. октобар за све остале – члан 36. ст 1. до 3. Закона). Практична последица ових новина за Агенцију је то да ће она бити дужна да фактички прими и обради двоструко већи број предмета него до сада (уместо 160.000 предмета – њих 320.000), што значајно усложњава процесе рада и увећава ризике у пословању.

С тим у вези предложено је да се у Закону о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 99/11 - у даљем тексту: Закон о поступку регистрације), у поглављу: „II ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ“, брише одредба члана 9. став 3. којом је предвиђено да у случају када се финансијски извештаји подносе Агенцији препорученом пошиљком, да се они сматрају поднетим даном предаје пошиљке пошти, обзиром да је чланом 33. став 6 и чланом 35. став 6. Закона о рачуноводству изричито предвиђено да се финансијски извештаји достављају Агенцији у електронском облику, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника. Такође, предложено је и брисање одредбе члана 15. став 2. Закона, којим су уређени рокови за регистрацију финансијских извештаја, обзиром да је и ова материја изричито прописана чланом 36. Закона о рачуноводству (ставом 2. истог члана Закона прописан је рок за објављивање потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја, а ставом 3. рок за објављивање неисправних финансијских извештаја). Истовремено, у поглављу: „VI ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТА”, потребно је посебном одредбом уредити јавно објављивање финансијских извештаја и прописане документације у складу са Законом о рачуноводству.

Даље, прелазним одредбама Закона о рачуноводству уређено је да се одредбе тог закона које уређују достављање и јавно објављивање

финансијских извештаја и прописане документације примењују почев од финансијских извештаја састављених на дан 31. децембар 2014. године, дакле у практичној примени су од 1. јануара 2015. године. С тим у вези, у завршним одредбама Закона о поступку регистрације почетак примене истог на послове Регистра финансијских извештаја, потребно је померити за годину дана (са 1. јануар 2014. на 1. јануар 2015. године), тј. обезбедити услове за истовремени почетак примене оба закона. У противном би се у Агенцији морала паралелно развијати два информационе система која би подржавала рад Регистра финансијских извештаја. Наиме, ступање на снагу новог Закона о рачуноводству, пред Агенцију ставља задатак да у прописаним роковима обезбеди све услове за пуну примену тог закона, што подразумева, успостављање нових методолошко - технолошких правила обраде и јавног објављивања финансијских извештаја и прописане документације, те израду веома комплексног информационог система. Овај систем између осталог мора да обезбеди пријем података и докумената у електронској форми, затим аутоматске контроле рачунске и логичке усаглашености података из финансијских извештаја (за сваку од 13 група обвезника према различитим билансним шемама, као и према различитом обиму финансијских извештаја) и на крају систем који ће обезбедити пријем електронски потписаних докумената (уз обавезну контролу електронског потписа законског заступника за сваког обвезника). Поред тога, систем мора да обезбеди и ресурсе за објављивање свих 160.000 финансијских извештаја и објављивање најмање 320.000 докумената за сваку извештајну годину. Неспорно је да је изградња оваквог информационог система изузетно сложен и скуп пројекат који захтева пуни ангажман свих расположивих ресурса Агенције, при чему преосталих 14 месеци за његову имплементацију уопште није дуг период. При таквом стању ствари, трошити средства и време на дораду информационог система Регистра финансијски извештаја који би био у примени само годину дана, а у складу са сада важећим Законом о поступку регистрације и Законом о рачуноводству и ревизији који престаје да важи, у најмању руку се чини нерационалним и неекономичним. Тим пре, што би се ангажовањем ресурса Агенције на овим пословима озбиљно могла угрозити израда и имплементација горе поменутог новог информационог система у складу са Законом о рачуноводству, која је свакако нужна. Следствено томе, предложено је и усаглашавање рокова за почетак примене Закона о поступку регистрације и Закона о рачуноводству - и то од 1. јануара 2015. године. Из напред наведеног, такође, произилази још једна веома важна околност, а то је потреба да се предложени закон о изменама и допунама Закона о регистрацији донесе по хитном поступку, а како би се обезбедили услови за његову примену од 2014. године.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона предложено је брисање одредбе члана 9. став 3. Закона о поступку регистрације, којом је предвиђено да, у случају када се финансијски извештаји подносе Агенцији препорученом пошиљком, они се сматрају поднети даном предаје пошиљке пошти, обзиром да је члан 33. став 6. и члан 35. ст. 6. Закона о рачуноводству изричито предвиђено да се финансијски извештаји достављају Агенцији у електронском облику, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника. Предложена измена је последица усаглашавања Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству као матичним законом.

Чланом 2. Предлога закона предложено је брисање члана 15. став 2. Закона о поступку регистрације, којим су уређени рокови за регистрацију финансијских извештаја, обзиром да је и ова материја изричито прописана

чланом 36. Закона о рачуноводству. И ова измена је последица усаглашавања Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству као матичним законом.

Чланом 3. Предлога закона, предвиђено је да се после члана 36. Закона о поступку регистрације, у поглављу: „VI ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТАТА”, додају нови назив и члан 36а, којим се уређује начин јавног објављивања података из финансијских извештаја и документације која се уз те извештаје доставља Агенцији, Регистру финансијских извештаја, сагласно закону који уређује рачуноводство.

Чланом 4. Предлога закона предложена је измена завршне одредбе члана 49. Закона о поступку регистрације, тако да се почетак примене овог закона на послове Регистра финансијских извештаја помери са 1. јануар 2014. на 1. јануар 2015. године, тј. да се исти усагласи са почетком примене одредаба Закона о рачуноводству које уређују достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и прописане документације. Истовремено, усаглашен је и назив Регистра финансијских извештаја према називу из Закона о рачуноводству.

Чланом 5. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ОПШТИ ИНТЕРЕС ЗБОГ КОЈЕГ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОВРАТНО ДЕЈСТВО ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 4. ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

Чланом 197. Устава Републике Србије утврђено је да закони и сви други општи акти не могу имати повратно дејство, а ставом 2. истог члана предвиђено је да изузетно, само поједине одредбе закона могу имати повратно дејство, ако то налаже општи интерес утврђен при доношењу закона.

У општем је интересу да се уједначи почетак примене поступка регистрације утврђен Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13) са одредбама Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 99/11), на који начин би се обезбедило да се регистрација финансијских извештаја не води у два паралелна поступка.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

За овај закон није потребно извршити анализу ефеката закона, с обзиром на то да се њиме не стварају обавезе за привредне и друге субјекте.

VI. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије.

VII. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), произлазе из чињенице да је неопходно обезбедити услове за његову примену што раније у 2014. години, а све у циљу избегавања правне несигурности по правна лица и предузетнике, али и Агенцију, државне органе и друге државне институције, која би проистекла из колизије Закона о поступку регистрације са Законом о рачуноводству.

Такође, недоношењем овог закона по хитном поступку, планиране активности Агенције на изградњи и имплементацији новог, изузетно комплексног информационог система, као предуслова за пуну примену новог

Закон о рачуноводству, биле би доведене у питање, што ће се, нужно, негативно одразити на саму обраду и јавно објављивање података из финансијских извештаја и прописане документације, а последично и на благовременост уступања тих података и докумената надлежним министарствима, као и релевантним државним органима (пре свега: Народној банци Србије, Пореској управи и Републичком заводу за статистику који су као корисници података изричито наведени у Закону о рачуноводству).